

Nadaljevala sem dokumentiranje in izbiranje gradiva ter ga pripravila za konservacijo. Opravila sem 40 ur terenskega dela in izdelala vsebinski načrt postavitve. S tehničnimi in estetskimi rešitvami izbranega oblikovalca naj bi naša tekstilna zbirka vsebinsko predstavila svoje rojstvo v Trziškem muzeju (nastanek zbirke je zanimiv zaradi eksponatov, ki so zbrani v duhu tedanje zbirateljske naravnosti in jih vsebinsko težko drugače opredelimo), gojenje lanu, predelovanje volne v kmečkem zaledju, trško dediščino z delovanjem krojaškega ceha, barvarsko tradicijo, nogavičarsko bratovščino, najbolj znane šivilje, nekdanje načine nege tekstila, razvoj tekstilne industrije oziroma Bombažne predilnice in tkalnice Tržič ter današnjo podobo tekstilne dejavnosti (obrt, trgovina, kmetijstvo in drugo).

Stalno zbirko nameravamo dopolniti s pedagoškim programom in vodnikom po poteh tekstilne dediščine po vsej tržiški občini. Program je že pripravljen, izpeljali pa ga bomo letos v skladu z odobrenimi sredstvi.

K b) V Trziškem muzeju smo leta 2001 pripravili tudi občasne muzejske večere. Na njih smo spregovorili o dediščini tržiškega zaledja, ki povečini ni predstavljena v našem muzeju, je pa del naše zbiralne politike in poslanstva. Na vsakem muzejskem večeru poskušamo pridobiti nove informatorje in zbrati čim več podatkov za izoblikovanje skupnih značilnosti načina življenja poklicnih in družbenih skupin zunaj mestnega jedra. Te informacije bi želeli predstaviti javnosti v obliki serije zloženek z naslovom Trziški etnološki obrazi. Na prvem muzejskem večeru, posvečenem mednarodnemu dnevu muzejev, smo predstavili visokogorsko kmetijo Pr' Rekar v Grahovšah nad Lomom pri Trziču. S pomočjo Švegljevih smo zbrali precej slikovnega gradiva, ne kaže pa zanemariti niti ustnega vira (življenjska zgodba). Švegljevi so za nas pomembni tudi zaradi oglarske zbirke, saj edini v občini Tržič občasno skuhamo oglje.

Prvi muzejski večer Trziškega muzeja: drugi z desne pod plakatom sedi gospodar kmetije Pr' Rekar Stanislav Šveglj.

Foto: Mojca Šifrer - Bulovec, maj 2001.

Izobraževanje

1. Seminar Projektni management v muzejih, 18.–20. februarja 2001 v Portorožu, v organizaciji Skupnosti muzejev Slovenije.
2. Sodelovanje v sekciji za dokumentacijo in sekciji za specialne knjižnice pri Skupnosti muzejev Slovenije.
3. Peto zborovanje SMD v Velenju, 3.–5. oktobra 2001, v organizaciji Slovenskega muzejskega društva, predavanje v okviru Muzeoforumov.
4. NUK: predavanje Sodobna specialna knjižnica, junij 2001.
5. Ogljed razstav v Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Pedagoška dejavnost

Bila sem mentorica dveh študentov Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani (teme: Nina Rolc – Dokumentacija etnološke premične dediščine in Zapis življenjske zgodbe Marte Ahačič - Završnik; Bojan Knific – Pregled današnje tekstilne dejavnosti v občini Tržič).

Drugo delo

Opravila sem 10 terenskih obiskov, pomagala 15 zunanjim uporabnikom nerazstavljenega gradiva ter sodelovala v svetu zavoda (vođenje sej in pisanje zapisnikov) in strokovnem svetu zavoda.

Delo za Slovensko etnološko društvo

Glej poročilo o delovni skupini za etnološko muzeologijo pri SED.

Drugi članki ali sestavki / 1.25

Andrej Brence
Monika Simonič

POROČILO O DELU NA ODDELKU ZA ETNOLOGIJO V POKRAJINSKEM MUZEJU PTUJ

Na oddelku sta zaposlena kustosa etnologa Monika Simonič in Andrej Brence.

V gradu je stalna zbirka pustnih mask s Ptujkega in Dravskega polja, Haloz ter iz Slovenskih goric, ki je razstavljena v štirih prostorih. Peti je namenjen občasnim etnološkim predstavitev in tudi drugim razstavam. V njem je bila do maja razstava o slikah na steklo, ki smo jo odprli decembra 2000 (avtorica Monika Simonič). Maja smo jo umaknili zaradi slikarske razstave Klavdija Tutte. Prav tako je bila v grajskem palaciju od decembra 2000 do maja 2001 razstavljena naprava s konca 19. stoletja za streljanje proti toči z rekonstruirano strelno hišico (avtor Andrej Brence), ki smo jo prav tako umaknili zaradi omenjene slikarske razstave.

Od 20. aprila do 6. maja je bila v grajskem palaciju razstava o peki kruha z naslovom Če človek pol sveta obteče, najboljši kruh doma se peče (avtorica Monika Simonič). Zbudila je veliko zanimanja, časovno pa se je ujela s prireditvijo Dobrote slovenskih kmetij v minoritskem samostanu na Ptuj. Razstava je posredno vabila obiskovalce še k ogledu muzejskih zbirk in tako obogatila dodatno ponudbo prireditve v samostanu.

Maja smo se na oddelku lotili projekta, katerega namen je bil predstaviti pregled zgodovine etnoloških zbirk v muzeju in zbirke, ki jih hranimo v depoju (avtorja Andrej Brence, Monika Simonič). V ta namen se je pregledovalo arhivsko gradivo ter na terenu zbirali podatki o predmetih in njihovi vlogi v življenju ljudi. Sočasno se je v muzejskih delavnicah za les in kovino čistilo in konserviralo gradivo za razstavo. Odprtje razstave z naslovom Iz etnološkega depoja in zgodovina etnoloških zbirk je bilo 6. decembra 2001 v razstavišču v ptujskem gradu. Z izbranimi predmeti smo opozorili na zbirke, na vprašanje razstavnih prostorov in »pozabljeno« grajsko žitnico, ki je v šestdesetih letih že bila namenjena etnološkim zbirkam. Razstavo

smo pospremili z zloženko in obširnimi člankom v lokalnem časopisu Tednik (Monika Simonič, Andrej Brence).

V Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani so maja odprli razstavo o modrotisku na Slovenskem, za katero smo posodili pet modelov za tisk. Založba Rokus iz Ljubljane pa je vrnila kurenta, ki si ga je izposodila za razstavo v Los Angelesu. Muzejsko gradivo je bilo predstavljeno tudi prek medijev. V zbirki mask je Kino Svečina snemal orače iz Zgornjega Gruškovja za oddajo Pustni običaji na Štajerskem. RTV-studio iz Maribora je za oddajo Iz kraja v kraj posnel prispevek o napravi za streljanje proti toči. Oba prispevka sta bila predvajana na prvem programu RTV Slovenija.

Nadaljevalo se je delo na fondih, slikah na steklo in drobnih verskih predmetih. Slednje in drugo dokumentacijo si je kustosinja ogledala v Sandlu v Avstriji. Delo je potekalo tudi na terenu. Dokumentirala so se pustna dogajanja in prireditve na Ptujju, v Zabovcih, Markovcih, Cirkulanah, Dornavi in Cirkovcah. Prav tako se je dokumentiral Jurijev, Ožboltov in Katarinin sejem ter opravili ogledi dediščine v Haložah in na Hajdini. Med drugim smo po posnetkih s terena na grajskem dvorišču postavili brajde. Na terenu so potekale še raziskave o tipologiji rus in z njimi povezanih pustnih šeg ter raziskave o peki in uživanju kruha.

V Cerknem je bilo 21. in 22. aprila mednarodno posvetovanje Maske in maskiranje v Sloveniji in zamejstvu - II. Organizirali so ga ISN ZRC SAZU, Mestni muzej Idrija in ZRC Bistra s Ptujja. Na posvetovanju je bil ob diapozitivih predstavljen referat Ruse v Haložah in na Ptujjskem polju (Andrej Brence). Na podlagi referata je bil napisan prispevek za knjigo Maske na Slovenskem, ki naj bi bila dana v tisk maja 2002. Prav tako sta bili za etnološki leksikon, ki ga pripravlja ISN ZRC SAZU, napisani gesli o Prlekih in Haložanih (Andrej Brence). Na 20. zborovanju arhivskega društva na Ptujju je bil oktobra predstavljen referat Etnologija v muzeju in arhivsko gradivo, ki je bil objavljen tudi v spremni publikaciji (Andrej Brence).

Kustosinja se je na povabilo Slovenskega narodopisnega inštituta Urbana Jarnika iz Celovca udeležila strokovne ekskurzije po avstrijskem Koroškem. Sodelovala je tudi na 12. simpoziju o slikanju na steklo, ki je potekal od 15. do 17. junija v Sandlu v Avstriji. Odločili smo se za sodelovanje in popis zasebnih zbirk na terenu, katerega nosilec bo Slovenski etnografski muzej.

Med pustom so bila opravljena vodstva predšolskih otrok po zbirki mask. V okviru muzejskega vikenda so potekala vodstva po razstavi o peki kruha. Folklorni skupini iz OŠ Cirkovce smo pomagali pri izdelavi ljudskih oblačil. Dijakinjama Srednje trgovske šole iz Ljubljane smo svetovali pri izdelavi maturitetne naloge o kurentovanju. Za slovensko izseljensko šolo San Martini v Buenos Airesu smo posredovali podatke in navodila o izdelavi kurentove kape. Z vodniki po muzejskih zbirkah smo opravili utrjevanje in preizkus znanja vodenja po zbirki mask.

Tanja Roženberger Šega

Drugi članki ali sestavki / 1.25

POROČILO O DELU KUSTODIATA ZA ETNOLOGIJO V MUZEJU NOVEJŠE ZGODOVINE CELJE

1 RAZISKOVALNO DELO

1.1 Flosarska zbirka na Ljubnem

- Pregled osnovne literature, načrtno zbiranje gradiva in postopno oblikovanje flosarske zbirke (evidentiranje, inventariziranje prevzetega materiala, ureditev primerne prostora za hranjenje predmetov, skrb za obnovo in zaščito predmetov ter zbiranje in urejanje ustnih virov)
- Izdelava elaborata Flosarska zbirka (seznam inventariziranih predmetov, urejena fototeka, transkripcije intervjujev)
- Vsebinsko oblikovanje razstave
- Postavljanje razstave (odprtje 2. avgusta 2001)

1.2 Muzejska poletna delavnica Mala šola muzeologije Celje (MŠM), 25.-29. junija

*mala šola muzeologije
2001*

- Oblikovanje vsebinskega programa v sodelovanju s kolegom Jožetom Hudalesom in Alešem Gačnikom
- Tehnična organizacija MŠM
- Koordinacija in izvedba projekta

1.3 Muzej na prostem Rogatec

- Soorganizacija posveta ob 20-letnici MNPR in priprava referata
- Mentorica pri pripravi razstave ob 20-letnici MNPR (avtorica razstave Romana Škrablin)
- Sinopsis scenarija za ureditev kamnarske zbirke
- Oblikovanje predloga za vzpostavitev sistema klimatizacije v MNPR

1.4 VIKROS - vizualni krogi Slovenije - projekt ISN SAZU

- Sodelovanje pri projektu, pripravljanje gradiva

2 PUBLICISTIČNO, IZDAJATELJSKO IN UREDNIŠKO DELO ter druge reference

- Glasnik SED, 41/1-2, april 2001 - urednica
- Muzejska ponudba etnoloških vsebin. V: Glasnik SED 41/1-2, april 2001
- Zbornik Muzejska poletna delavnica Rogatec 2000 - urednica, avgust 2001
- Skupina za etnološko muzeologijo. V: Muzejska poletna delavnica Rogatec 2000, avgust 2001
- AVICOM, F@IMP in Budimpešta. V: Argo 44/1, september 2001 (soavtorica z Borutom Rovšnikom)